

HAJDÚ-BIHARI

NAPLÓ

**XLII. ÉVFOLYAM
256. SZÁM**

ÁRA: 1,80 FORINT

**1985. X. 31.,
CSÜTÖRTÖK**

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

TAKARÉKOSSÁGI VILÁGNAP	3. oldal
POLGÁRI VEDELEM	4. oldal
ÉRTELMISÉG ÉS KÖZMŰVELŐDÉS	
KÉPZŐMŰVÉSZETI FIGYELŐ	5. oldal

Ünnepség a DIVSZ megalakításának 40. évfordulóján

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség megalakításának 40. évfordulójáról emlékeztek meg szerdán a KISZ Központi Bizottságának székházában.

Az ünnepségen — amelyen részt vett Szűrös Máttyás, az MSZMP Központi Bizottságának titkára — Hámori Csaba, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KISZ KB első titkára mondott beszédet.

Az ünnepség szónoka emlékeztetett arra, hogy a DIVSZ napjainkban 115 ország mintegy 270 szervezetét tömöríti. Ma a világ legrepresentatívabb nemzetközi ifjúsági szervezete, amely 40 éves tevékenységével tekintélyt szerzett magának a nemzetközi életben. Megalakulása óta hirdeti, hogy a béke minden értelmes tevékenység előfeltétele. A DIVSZ elsődleges feladata ma is a béke megőrzéséért, a leszerelésért, a kölcsönös bizalom helyreállításáért, a politikai-gazdasági függetlenségért és a társadalmi haladásért vívott küzdelem.

A 40 év konkrét tettekben megnyilvánult szolidaritása az egyik legkézesebb bizonyítéka annak, hogy a DIVSZ nemcsak a tárgyalóasztalok mellett, a szövegeken és a dokumentumokban támogatja Ázsia, Afrika, Latin-Amerika népeinek igazságos harcát.

A nemzetközi ifjúsági mozgalom ideit kiemelkedő eseményéről, a moszkvai XII. világifjúsági és diáktalálkozóról szólva a KISZ KB első titkára hangsúlyozta: a fesztiválok története az elmúlt négy évtizedben összeforrta a DIVSZ történetével. A moszkvai fesztivál a nemzetközi ifjúsági mozgalom történetének fontos és sikeres állomása volt. Hozzájárult a nemzetközi ifjúsági mozgalomban aktív szerepet vállaló különböző ideológiai és politikai orientációjú szervezetek közötti érdemi párbeszéd és együttműködés folytatásához. Ugyanakkor a VIT jól tükrözte azt is, hogy a 80-as évek ifjúsági moz-

galmában a párbeszéd feltételei bonyolultabbá váltak.

Ifjúsági szövetségünk és a DIVSZ kapcsolatáról szólva Hámori Csaba kifejtette: a mostani KISZ-esek elődei jelen voltak a DIVSZ alakuló kongresszusán, s az azóta eltelt időben az Iroda és a Végrehajtó Bizottság tagjaként mindvégig részesei voltak a magyar fiatalok a világszövetség politikai irányvonala meghatározásának és programjai végrehajtásának.

Nem kevés erőfeszítést tettek és tesznek azért, hogy a nemzetközi ifjúsági mozgalomban a párbeszéd és az együttműködés váljon meghatározóvá. KISZ-esek nagy érdeklődéssel várják a végrehajtó bizottság vitáit és döntését arról a javaslatról, hogy jövőre hazánkban rendezzék meg a világszövetség következő közgyűlését. A KISZ megítélésű feladatának tekintendően fontos rendezvény vendégül látását. A DIVSZ munkájához való hozzájárulásunk elismerésének tekintjük, hogy a KISZ képviselőjét a legutóbbi két közgyűlésen a világszövetség főtitkárával választották. A DIVSZ irodájának 1951 óta hazánk fővárosát ad otthont.

Az ünnepségen felszólalt Valid Maszri, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnöke. A világszövetség megalakításának 40. évfordulóját ünnepelve meg kell emlékezni mindazokról az antifasisztákról, akik életüket áldozták hazájuk szabadságáért és a fasizmus szétzúzásaért, s arról az óriási áldozatról, amelyet a Szovjetunió népei hoztak a győzelemért — mondotta bevezetőjében.

A továbbiakban hangsúlyozta: a nemzetközi ifjúsági szervezet, amely a harc és az ellentmondások sokféle változatát élte át fennállásának eddigi négy évtizede alatt, mindig hű maradt alapítójának eredeti törekvéseihez. A világszövetség tevékenységének 40 évét az elkötelezett kiállás jellemezte az ifjúság problémáinak megoldásáért, létfontosságú gondjait enyhítéséért, törek-

véseinek megvalósításáért folytatott harcban.

A békét csak a legszélesebb, különböző politikai, filozófiai és vallási irányzatokat képviselő erők akcióegysége révén őrizhetjük meg. Ez olyan feltétel, amelynek szükségességére a fasizmus és a militarizmus ellen vívott harc dicsőséges győzelme tanította meg a DIVSZ-ben tevékenykedőket — emelte ki Valid Maszri.

A nemzetközi helyzet romlása egyes következménye az amerikai imperializmus egyre agresszívabb és militarista politikájának — mutatott rá a DIVSZ elnöke. Ezért megbecsülés illeti azokat a javaslatokat, amelyeket a Szovjetunió nyújtott be a többi szocialista ország, valamint a világ békeszerető erőinek támogatásával; és amelyek célja az, hogy a biztonságot ne a fegyverkezési verseny révén, hanem a fegyverzetek arányos csökkentésével — tárgyalások, ellenőrzött módon — érjük el.

Végezetül Valid Maszri hangsúlyozta: a népeknek jogos az az igénye, hogy a jelenlegi viszonyok helyébe új nemzetközi gazdasági rend lépjen. Meg kell erősíteni szolidaritásunkat azokkal a népekkel és fiatalokkal, akik szerte a világon a szabadságukért, a szuverenitásukért, a demokráciáért és a haladásért harcolnak. Az ifjúsági világszövetségnek ugyanúgy mint a múltban, ma is meg kell találni a választ a minden átalakulásra, minden helyzetváltozásra. Ez lesz a feladata a tagszervezetek következő közgyűlésének is, amelyet a KISZ meghívása alapján, várhatóan Budapesten rendeznek majd meg a jövő év őszén.

Az ünnepség résztvevői filmet tekintettek meg a moszkvai XII. világifjúsági és diáktalálkozó eseményeiről, majd Cserevny Vilmos, a DIVSZ főtitkára a KISZ KB székházának aulájában politikai plakátkiállítást nyitott meg. (MTI)

Szűrös Máttyás megyénkbe érkezett

A megyei pártbizottságon Sikula György tájékoztatja Szűrös Máttyást a megye életéről

Szerdán este hivatalos Hajdú-Bihar megye látogatásra Debrecenbe érkezett Szűrös Máttyás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára. Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságán megérkezésekor Sikula György, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte és tájékoztatta a Központi Bizottság titkárát. A tájékoztatóban Sikula György szólt az 1985. évi gazdaságpolitikai célkitűzések időarányos teljesítéséről, az ipar, életpárhaz, mezőgazdaság, kereskedelem eredményeiről, a beruházások alakulásáról. Beszámolt a párt belső életéről, a lakosságot foglalkoztató kérdésekről, mint például az európai kulturális fórum határsáról, végül a megye terveiéről, ezek között a felsőoktatás átszervezésével kapcsolatos lépésekről, a fizikai kutatási centrum meg-

valósításának lehetőségéről, amelyre az MTA debreceni Atommagkutató Intézete és a Kossuth Lajos Tudományegyetem együttműködésében kerül sor.

A tájékoztatót és azt követő beszélgetésen részt vettek a megye és Debrecen párt- és állami vezetői: Magyar József, Tóth Imre és dr. Onosi László, a megyei pártbizottság titkárai, dr. Szabó Imre, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnöke, dr. Postás Sándor, a KEB tagja, a Debrecen városi pártbizottság első titkára, dr. Ács István, a Debrecen városi Tanács elnöke, Fazekas Károly, a Termelőszövetkezetek megyei Tanácsának titkára, valamint Rubik László, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa.

Ma Szűrös Máttyás Hajdú-Bihar megyei programja folytatódik.

Nagy a szárazság – egyenetlen a kelés
Befejezték a vetést a Micsurinban

A hajdúnánási Micsurin Termelőszövetkezetben ezen az őszön több mint 2000 hektáron kellett őszi vetést végezni. Ahogy a szövetkezet vezetői elmondták, az idei ősz kedvező volt a munkák végzéséhez, még akkor is, ha a magágy-előkészítéshez több energiára volt szükség. Így a napos, száraz időjárás mellett optimális időben sikerült befejezni ezt a fontos munkát. A legnagyobb feladat az 1600 hektár búza vetése volt. Október első napjaiban kezdtek hozzá, s a nagy teljesítményű IH vetőgépek segítségével október 23-án végeztek is ezzel a munkával.

Az ünnepség résztvevői filmet tekintettek meg a moszkvai XII. világifjúsági és diáktalálkozó eseményeiről, majd Cserevny Vilmos, a DIVSZ főtitkára a KISZ KB székházának aulájában politikai plakátkiállítást nyitott meg. (MTI)

lis volt, mondják a szövetkezet vezetői, de nyomban hozzáteszik: ma közel sem olyan szép a határ, mint más években lenni szokott. Ugyanis az őszi aszály következtében a földbe tett magvak nem, vagy alig és egyenetlenül kelnek. Ez természetesen aggasztja a vezetőket, ám az is igaz, hogy egy kiadós eső ezen a képen — és hangulaton — alapvetően változtatna...

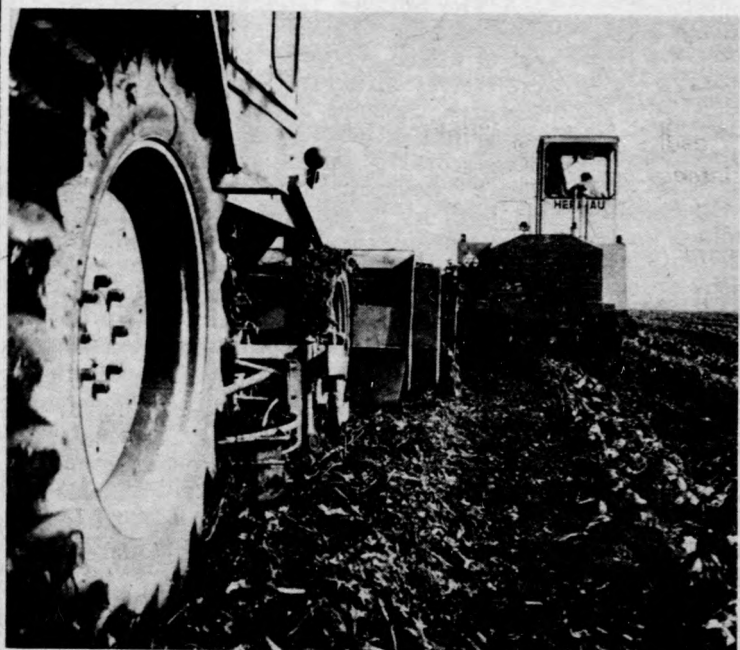
S még egy fontos momentum az idei vetéshez: mintegy ezer forinttal több munkát kellett végezni hektáronként a vetések előkészítése során, mint más, kevésbé száraz őszykőn. De természetesen ezen nem lehetett —

nem is akartak — takarékoskodni. A jó magágy rendkívül fontos tényező.

A vetések befejezése után minden erőt a betakarítások gyorsítására fordítanak a Micsurinban is. A száraz időjárás itt is kedvezően hatott a munka ütemére: az 1900 hektár kukorica betakarítását a hét közepén befejezték. S bár a tervet „hossa” ez a növény, mégis azt mondják: nem lesz annyi kukorica idén, mint tavaly volt. Végül is többet vártak.

A betakarításra váró 200 hektár cukorrépből eddig mintegy 100 hektáron végezték el a munkát. S itt ismét az időjárásra utalnak a szakemberek: mivel az utóbbi hetek — lassan már hónapok — is lehet mondani — szárazságos nem „hizlalta” a répat. S ez baj még akkor is, ha a cukortartalom 16–17 százalékra emelkedett a napos időben.

A répatáblában a korszerű Herriau gépsor dolgozik, napi 3500 mázsa termést visznek a nánási állomás rakkodójába. A szövetkezetben tegnap befejeződött a 40 napos munkát jelentő silózás. Mintegy 510 hektárról takarították be ez alatt a silókukoricát, amely rendkívül szükséges az állatállományoknak. Így aztán már lényegében csak az őszi mélyszántás maradt elvégzendő feladatként, amit novemberben be is szeretnének fejezni. Az ütem jó, a gépi erő rendelkezésre áll, s a szövetkezet vezetősége a már megszokott módon, pontosan szervezi a munkát.

Cukorépa-betakarítás

ÉLVONALBAN A DEBRECENIEK

A Topán cipőbemutatója

Immár hagyomány, hogy a Topán Kereskedelmi Vállalat árubemutatóra invitálja a szakmai és a vásárlóközönséget. Ezúttal a Szabolcs-Szatmár megyei Ipari-cikk-kiskereskedelmi Vállalattal közösen Nyíregyházán a Korona Szállóban tartották meg 1986. I. félévi árubemutatójukat.

Ezeknek a rendezvényeknek az a célja, hogy a fogyasztókat tájékoztassák a jövő évi kínálatról, de a kiállításnak izlésformáló szerepe is van. A bemutató persze arra is jó alkalom, hogy a cipőgyártók és a kereskedők kicseréljék tapasztalataikat, tájékozódjanak egymás munkájáról, lehetőségeiről. Tegnap, október 30-án, szerdán a Korona Szállóban nyolc nagy hazai cipőgyárunk és szintén

nyolc, a szakmában nagy tekintélyt kivívott cipőipari szövetkezetünk állította ki jövő évi kollekciójának egy részét. A kiállításon jelen voltak az igazán „nagyok” is, a Mino, a Sabaria, a Tisza cipőgyárak, az endrődi és a rakamazi cipőipari szövetkezetek. A pálmát, ha a kiállítás célja a versengés lett volna, valószínűleg a Rakamazi Cipőipari Szövetkezet vitte volna el, hiszen az ő standjukon voltak olyan lábbelik kiállítva, amelyeket minden nő szívesen megvásárolna. Sajnos, mint ahogy azt a szövetkezet jelen levő képviselőitől megtudtam, belföldi forgalomra ezekből csak igen kis mennyiség jut. A Topánnak például mindössze negyven ezer párat ajánlottak fel a különböző fazoknokból, s mint tudjuk, ezt hét megye-

ben fogják árusítani. Attól tehát nem kell tartani, hogy minden második nőn rakamazi cipő lesz látható. Kiállította új termékeit a Debreceni Cipőgyár is,ők a Topánnak 83 ezer pár férfi-cipőt adnak át értékesítésre. Jelen volt a kiállításon a Debreceni Általános Szolgáltató Szövetkezet is gyermek- és sportcipőivel, s örömmel láttuk, hogy termékeik egyre jobban követik a legújabb divatirányzatot, s ami nem utolsó szempont, a kiállított gyermekcipők árai mind alatta maradtak a nagy versenytársakénak.

Az árubemutató a nagyközönség számára még két napig nyitva tart, október 31-én 10-től 18 óráig és november 1-én, 10-től 17 óráig tekinthető meg.

EK

OBER 30.,

NAPJA

25 —
30 órákor

IDŐJÁRÁS:
ult, páras, he-
ős idő várható
gy részén, csu-
szakadozik fel
a felhőzet. El-
nyugaton köd-
szítálás, dél-
ső valószínű. A
e gyenge vagy
z. Várható leg-
appali hőmér-
n 2 és 7 fok

NAPTÁR

el ezelőtt, 1910.
halt meg — 82
— Henri Dunant
neves közéleti
Nemzetközi Vo-
lapítója, a No-
ntetteje.
adáságharc kitérő-
859-ben az itáliai
melyesen tapaszt-
ügyi szolgálat
észtelenségét. A
an szerzett be-
meg 1862-ben
keített könyve-
emleke címmel).
keztetésre jutva,
dőkben önkéntes
szervezni a be-
sültek ellátására.
re Genfben egy
lakult, majd ké-
cellál — szinte
pai országban
övetség. Végül
nemzetközi ta-
szás, s az ott é-
1901-ben a Vo-
zete már vala-
országra kiter-
ek megvolt a
Szövetsége is.
ntően jelentős
időzött a nemes

edjait 1901-ben
ki, megosztva
a múlt század-
béke védelmé-
si tevékenysé-
e magas elis-

MOK

vállalatvezetési
rnmák működé-
szálatáiról tart
őzy Tamás, a
gazdasági Egye-
a Debreceni
tság I. emeleti

ntológiát napok
el estei ad az
ttes a Kolcsy
ont hiriapolvá-

ajáról tart uti-
József, a má-
imái,ja-expedi-
ifjúságpolitikai
utca 1.).
amas előadést-
neg az érdeklő-
Folk klubban
aki Főiskola).

as—Bródy—Bad-
das Matyi ci-
atja be a Ma-
lyi művelődési

Múzeum baráti
ülést tartják

OKOK. A
sorozatában
megyi anya-
latáról hall-
tést Kertai
közegész-
ének pro-

szágot, hogy
2. szám alatti
tési munkai
per 1-től de-
edő időszakra
lezárjuk a
közötti forga-
végzése ide-
ket és megér-
konai Lakás-
ennartató Sző-

teinket, hogy
árúdban levő
ber 1-től de-
n hétfőn 13—
Naturisták
al számára
és érvényes
el. Debreceni
dó Vállalat.

lakosságát.
ri nyílvános
er 23-tól fel-
nt lezárásra
artama alatt
t felállított
al vendé-

(X)

Debrecen.
— Félélos
forint —

Lázár György látogatása Pest megyében

Lázár György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke, szerdán Pest megyébe látogatott. Budapesten, a Pest megyei pártbizottság székházában Krasznai Lajos első titkár és Balogh László, a megyei tanács elnöke fogadta, s tájékoztatta a csaknem egymillió lakosságú megye politikai, gazdasági és kulturális életéről, az MSZMP XIII. kongresszusa óta végzett politikai munka tapasztalatairól.

A Minisztertanács elnöke ezután Gödöllőre utazott, és felkereste a Ganz Árammérőgyártó. Az itteni látogatáson jelen volt Csernoka Ferencné, az Országgyűlés alelnöke is. Először Hercznik Gyula, a városi pártbizottság első titkára és Papp István, a városi tanács elnöke számolt be a település életéről. Ezután Szabó István igazgató ismertette a vállalat munkáját. Termékeik csaknem felét külföldön értékesítik. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy az utóbbi években energiatakarékos berendezéseket, korszerű elektronikus mérőműszereket fejlesztettek ki, s ezek az áruk keresettek a tőkés piacokon is.

Sarlós István Csongrádban

Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Országgyűlés elnöke szerdán látogatást tett Csongrád megyében. Hódmezővásárhelyen, a városi pártbizottság székházában Csongrád megye és a város párt- és állami vezetői fogadták. Szabó Sándor, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára és Kiss Lajos, a hódmezővásárhelyi pártbizottság első titkára tájékoztatta a Politikai Bizottság tagját a gazdálkodás eredményeiről és a gondokról, a hetedik ötéves terv előkészületeiről.

Sarlós István ezután felkereste a Komócsin Zoltánról elnevezett vendéglátó-

Pál Lénárd Heves megyében

Pál Lénárd, az MSZMP Központi Bizottságának titkára szerdán Heves megyébe látogatott. Gyöngyösön, a városi pártbizottság székházában Barta Alajos, az MSZMP Heves megyei Bizottságának első titkára és Markovics Ferenc megyei tanácselnök fogadta. Pál Lénárd felkereste a Mikroelektronikai Vállalat győngyösi gyárat, ahol tájékoztatót hallgatott meg a mikroelektronikai eszközök gyártásának fejlesztéséről, majd találkozott és beszélgetést folytatott az üzem dolgozóival. A Központi Bizottság titkára ezt követően Egerbe utazott, és ellátogatót a Ho Si Minh Tanárképző Főiskolára.

Heves megyei látogatásának befejező programjaként Pál Lénárd előadást tartott időszerű tudomány- és művelődéspolitikai kérdésekről a megye politikai és gazdasági vezetőinek egri aktívai-értekezletén. (MTI)

Kádár János látogatása előtt

Brit politikai és sajtókörökben érdeklődéssel várják Kádár János csütörtökön kezdődő nagy-britanniai látogatását, amely egyfajta értelemben harmincéves hagyományt szakít meg: 1955 óta nem járt ugyanis európai szocialista ország pártvezetője — ebben a minőségében — brit földön.

Bilaterális értelemben azonban, mint hivatalos helyen hangsúlyozzák, nem kezdetről, hanem folytatásról van szó. Az MSZMP főtájkára Margaret Thatcher 1984 februári, budapesti látogatását viszonyozza, és a viszontlátogatás mindkét vezetőnek módot ad arra, hogy áttekinthessék: hogyan alakult a világpolitika és a kétoldalú kapcsolat azóta.

Egy pozitív változás feltétlenül van: az itteni politikai közvélemény érdeklődő része többet tud a magyar politikáról és személyesen Kádár Jánosról, mint másfél évvel ezelőtt. Ennek oka, hogy a magyar vezető beszédeiből és interjúiból a Pergamon Press kiadónál válogatás jelent meg, és ez a kötet tartalmazta Gyurkó László Arcképvázlat történelmi háttérrel c. portrékönyvének angol változatát is.

A kötet anyagának egyes elemei felbukkantak két nagy londoni lap, a The Sunday Telegraph és a The Times sajtó "arcképvázlatában" is, amelyeket a szerkesztők a látogatás elé időzítettek.

Sevardnadze hazaérkezett Moszkvába

Szerdán hazaérkezett Moszkvába Eduard Sevardnadze, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, szovjet külügyminiszter. Eduard Sevardnadze a Szovjetunió képviselőjeként részt vett New York-ban az ENSZ közgyűlésének jubileumi ülésén, majd a Kubai Kommunista Párt vezetősége és a kubai kormány meghívására baráti látogatást tett Kubában. (TASZSZ)

Tanácsi küldöttség utazott Nagyváradra

Dr. Juhász Istvánnak, a megyei tanács elnökhelyettesének vezetésével tanácsi küldöttség utazott szerdán Nagyváradra a romániai Bihar megyei Néptanácshoz. A delegáció — amelynek tagja dr. Szolnoki Győző, a megyei tanács vb kereskedelmi osztályvezetője — a gazdasági kooperáció, ezen belül a közvetlen határmenti kereskedelem formáit tanulmányozza.

Nicaraguai szolidaritási nagygyűlés

Nicaraguai szolidaritási nagygyűlést tartottak szerdán a Szakszervezetek Országos Tanácsa, az Országos Békatanács és a Magyar Szolidaritási Bizottság szervezésében Budapesten a Danuvia Művelődési Központban. A nagygyűlésen Sebestyén Nándorné, az Országos Békatanács elnöke mondott beszédet. Többek között rámutatott: a nicaraguai forradalmárok immár 5 esztendőre küzdenek az ellenük irányuló fegyveres és politikai agresszió közepette egy új társadalmi rend felépítésén, példát mutatva Közép-Amerika és a világ más térségei nemzeti felszabadító mozgalmainak. Országunk kezdetől fogva rokonszenvelve figyeli a sandinista forradalom törekvéseit. Kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk a demokratikus választások megtartását, s azt, hogy a közép-amerikai ország a nép érdekeit megfogalmazó új alkotmány elfogadását, s új törvényhozói rendszer létrehozását készíti elő. Sebestyén Nándorné hangsúlyozta, hogy a földrajzi távolság ellenére népeinket az eszmei közösség szoros szálai fűzik össze. Tisztelettel adózunk Sandino

Napirenden a vállalati tanács

Előadás a kezdeti tapasztalatokról

Az új vállalkozási és vállalatvezetési formák működésének tapasztalatairól tartott előadást dr. Sárközy Tamás, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető professzora szerdán délután a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában. Az MSZMP megyei oktatási igazgatóság politikai-gazdasági tanácsa és a Magyar Közgazdasági Társaság Hajdú-Bihar megyei szervezete által rendezett szakmai találkozó résztvevői előbb az új formák kidolgozásának munkájáról, alapelveiről hallottak áttekintést, de szó esett a kezdeti tapasztalatokról is.

Dr. Sárközy Tamás elmondta, hogy az állami tulajdonformákban bekövetkező változások folyamata az elképzelések szerint 1987. január elsejére fejeződik be. Akkorra a minisztériumi vállalatok hetven százalékában vállalati tanács működik, a vállalatok tíz százaléka vezetőség irányítja, míg husz százalék tartozik az ügyvezető államigazgatási irányítású vállalatok csoportjába. Az előadó röviden ismertette azokat a véleményeket, amelyek az előkészítés időszakában csaptak össze. Az egyik tábor a szervezeti reform mellett törlendő lándzsát, míg a másik — elsősorban a vállalati, minisz-

tériumi vezetők — inkább a gazdaságpolitika feltételei rendszerében sürgettek változásokat. Az alapos vita eredményeként az érvek gondos mérlegelése után — részben kényszerítő körülmények miatt is — a szervezeti reform megvalósítása került előtérbe. Erősítette ezt az álláspontot az a feltevézés is, amely szerint az indirekt szervezéshez és szabályozáshoz illesztett, a korábbiál jóval korszerűbb szervezeti forma a tervezés és szabályozás hatékonyságát is nagymértékben növelheti.

Sárközy Tamás sorra vette azokat az alapelvet, amelyek a fő irány megvalósítása után segítettek a részletes kidolgozásban. Gyakorlati szempontból indokoltnak látszott, hogy ezúttal állami vállalatok irányításának reformjára kerüljön sor, s majd csak egy későbbi időpontban kövesse ezt a kormányzati szervezet korszerűsítése. A közzegszó és politikuskok megegyeztek abban, hogy túl kell lépni a korábban használt kategóriákra, s a tulajdonformák meghatározásában a jövőben a vállalati funkció, a méret és az alapítási mód kapjon szerepet. Különösen fontos alapelv, hogy a versenyszektorban az államigazgatástól való le a gazdaságirányítástól. Más szavakkal a vál-

lalat vagyonával, mint az állami tulajdon egy részével gazdálkodjanak a vállalat dolgozói (irányítsa a munkát az általuk megbízott testület); míg a kormányzati szervek tevékenysége korlátozódik a törvényességi felügyeletre. Ez alapvető feltétele annak, hogy hatékonyabb váljék a kormányzati munka, az operatív beavatkozások ne vegyék el az energiát a stratégiai, iparpolitikai döntések előkészítésétől.

Ugyancsak az alapelvek között említette az előadó az egyezményi felelősség és a testületi döntés egészséges kombinálását, valamint a tőkeáramlatok különféle formáinak megteremtését.

Sárközy Tamás előadása végén hangsúlyozta: az új vállalati irányítási formák kidolgozói nem gondolják, hogy tudományos és gazdasági szempontból egyaránt tökéletes művet alkottak. A rendszerben sok a kompromisszumok szűke belső elmentmondás, amelynek negatív hatására — különösen a kezdeti időszakban — számitani kell a gyakorlatban. Mindamellett van esély arra, hogy az új vállalati irányítási formák hosszabb távon meghozzák azokat az eredményeket, amelyeket mind a gazdaságirányítás, mind a közvélemény elvár tőlük.

Tante Tizeni

A múlt tanáchoz ségekben a település járulás dol... Földesen ben évi hozzájárul... kosság. Eb... gek napkő... nak épít... szerűsítés... mint hely... az iskolá... mel bővít... kás építés... Hajdúdor... szertár és... keszág-háló... szik legfő... hajlandók... ezer forint... Sárrétudá... alternatív... dult a la... ben szere... kás építés... vízvezeték-

Család Ad

Előkelő h... a válsi stá... több az alk... (nő), szapor... tetett kisko... ságban vo... renyebb... ménye? Va... cija változ... mosan ner... az új felad...

Manapság... jelzés érke... család jóv... nem győző... tatni: ez a... amelynél év... sikerült jo... nem avulha... családot tá... kell tenni.

Nem a... életforma v... hallottam v... kerekasztal... megváltozott... kellene... egyaránt fel...

Eles kiro... indulatok o... ügyvé szü... egyik legna... miszerint a... kamegosztás... mi szerepét... ta. A nő hos... tekintetben... lampolgar... kétfajta sze... munkáját é... Anya és fele... sikerekre is... csak az a g... képp honor... sadalom, ha... gyan csapód... családban. O... mártírrá akk... ség, ha a két... sal, de fők... tukkal szem... hiányzik a... nem a kölcös... mokratizmus... hanem a... szokások és... Divat lett a... dicsőíteni, m... pán feleség... nő, egyetlen... tüzhely mel... Csakhogy az... kába állása... tatlan tender... már a két... dezkedett... az anyagi t... tak, átalaku... helytelen és... keresni, inká... tizmust kelle... házasság és... fő pillérének... nagy baj vol... és kötelesség... épp itt, a le... rában törne... utat.

Míg a csal... melő közössi... mennyi tagj... nek vette, h... ta. A mai sz... lád modellje... a házastársak... és egyenjogú... di terheket... több, bármi... tudják a má... akkor nem k... természetes... szabadságot,

A múzeumi hónap zárása

Szerdán délután a Déri Múzeum Baráti Körének közgyűléssel befejeződött a múzeumi és műemlékvédelmi hónap Hajdú-Bihar megyei rendezvénysorozata. Az üléseken, amelyre a Hortobágyi Állami Gazdaság előadótermében került sor, értékelték az elmúlt egy hónap eseményeit, a Déri Múzeum ideai tudományos és köznevelődési munkáját.

A Baráti Kör társelnökévé Bán Imre mellé Dankó Imrét választották meg; a kör ügyvezető alelnöke a következő periódusra Gazda László múzeumigazgató.

A közgyűlés további pontjaként átadták az ideai néprajzi pályázat díjait. Ebből az alkalomból vehették át a művelődési miniszter kitün-

teseit a múzeum dolgozói is. Szocialista Kultúraért kitüntetésben részesült Keresztesné dr. Várhelyi Ilona, a Debreceni Irodalmi Múzeum vezetője. Kiváló Munkáért kitüntetést kapott dr. Lovas Mártonné laborvezető. Miniszteri dicséretben részesült Pásti Imréné, a Medgyessy Múzeum vezető terepőre.

A közgyűlés záró mozzanataként két előadás hangzott el a nyári hortobágyi papegyházi régészeti ásatások eredményeiről. Ehhez kapcsolódóan az ásatásokhoz segítséget nyújtó megyei KISZ-bizottság első titkára, Koósné Török Erzsébet elismerő oklevelet nyújtott a munkában részt vevő muzeológusoknak, közreműködőknek.

Kiszabadultak a szovjet diplomaták

Moszkva, 1985. október 30. (MTI) — Szabadon bocsátották azt a három szovjet állampolgárt — a Libanonban működő szovjet intézmények munkatársait —, akiket egy hónappal ezelőt raboltak el Bejrútban — jelentette a szovjet televízió esti híradó-

ja, a Vremja. A három szovjet állampolgárt a libanoni szovjet nagykövetség épületébe szállították. Negyedik elrabolt társukat, a libanoni szovjet nagykövetség konzuli osztályának titkárát, Arkagyij Katkovot az emberrablók megölték.

Vasúti menetrend, ünnepi mentesítő vonatok

A MÁVFORM tájékoztatása szerint a háromnapos munkaszünet idejére a MÁV a vonatforgalmat az alábbiak szerint szervezte: november 6-án a hét utolsó munkanapjára, november 7-én és 8-án a munkaszüneti napokra, november 9-én a hét első munkanapját megelőző napra, míg november 10-én a hét első munkanapjára érvényes rend szerint közlekednek a vonatok.

A várható nagyobb forgalomra tekintettel a vasúti kiegészítő vonatok állít forgalomba. November 6-án a Keleti pályaudvar és Miskolc, valamint Pécs és a Déli pályaudvar között közlekednek mentesítő vonatok. November 7-én a Déli pályaudvarról Nagykánizsára, Kesztyélyre és Tapolcára, a Keleti pályaudvarról Sátoraljaújhelyre, a Józsefvárosi állomásról Kiskunhalasra, a Nyugati pályaudvarról pedig Mátészalkára és Szedgére indítanak kiegészítő szerelvényeket. A visszautazásra november 9-én Nyiregyháza és Keleti és a Nyugati pályaudvarra, november 10-én ugyancsak Nyiregyháza és a Nyugati pályaudvarra indulnak mentesítő vonatok.

Gyorslista

Nyeregyháza 1985. október 29-én megtartott októberi havi lottó-jutalomSOROLÁS, melyen a 41. heti szelvények vettek részt. A nyeregyházi lottószelvények használatuk:		j Sharp RP 23 tip. HI-FI torony k Hang-fény utalv. (50 000 forint)		l Szerencseutalv. (40 000 forint)	
A Vásárlási utalvány (1000 forint) b Lada 1200 S tip. személygépkocsira szóló utalvány		c Skoda 120 L tip. személygépkocsira szóló utalvány		d Wartburg Standard tip. személygépkocsira szóló utalvány	
e Poltski Flat 126 tip. személygépkocsira szóló utalvány		f Saba T 67 583 tip. színes tévé JVC PC W-300 JWC tip. rádió-magno		h Super Star tip. színes tévé i Crown Cs-2200 tip. rádió-magno	
j Vásárlási utalvány (25 000 forint) o DYRAS STR-S 777 tip. rádió-magno		p Zenesarok utalv. (20 000 forint) q Vásárlási utalvány (20 000 forint)		r Vásárlási utalvány (10 000 forint)	
s Vásárlási utalvány (9000 forint) t Vásárlási utalvány (7000 forint) u Vásárlási utalvány (5000 forint)		v Vásárlási utalvány (4000 forint) w Vásárlási utalvány (3000 forint)		x vásárlási utalvány (2000 forint)	
1 162 517 x	4 425 569 x	4 725 156 o	76 078 011 r	76 487 202 q	
1 169 824 w	4 440 183 x	4 739 770 n	76 085 313 q	76 509 124 v	
1 184 438 v	4 454 797 o	4 747 077 r	76 089 322 x	76 523 738 t	
1 191 745 n	4 462 104 p	4 761 931 s	76 107 239 n	76 531 045 p	
1 213 666 n	4 469 411 e	4 776 305 s	76 114 546 w	76 538 352 v	
1 220 973 n	4 484 025 p	4 790 919 w	76 136 467 v	76 538 352 v	
1 228 280 t	4 498 639 u	4 820 147 x	76 143 774 v	76 582 194 t	
1 242 894 x	4 513 253 u	4 834 761 x	76 158 388 p	76 589 501 s	
1 250 981 u	4 527 867 w	4 871 296 x	76 173 002 r	76 596 808 v	
1 257 508 x	4 538 174 w	4 878 503 x	76 180 308 x	80 001 970 o	
1 264 815 s	4 542 481 l	4 889 375 x	76 187 616 n	80 016 484 l	
1 268 736 w	4 549 798 o	4 900 524 v	76 238 763 r	80 031 098 m	
1 294 043 v	4 557 095 w	4 903 217 r	76 231 458 w	80 038 405 o	
1 301 350 u	4 564 402 k	4 920 524 v	76 246 072 r	80 045 712 r	
1 308 657 u	4 571 709 p	4 907 831 x	76 253 379 v	80 053 019 s	
1 323 271 x	4 579 016 t	4 915 138 x	76 260 686 x	80 060 326 q	
1 337 885 q	4 593 630 r	4 944 366 w	76 267 993 q	80 067 633 q	
1 345 192 q	4 608 244 n	4 951 673 x	76 282 607 m	80 082 247 t	
1 352 499 w	4 615 551 r	4 973 594 u	76 289 914 w	80 089 554 o	
1 359 806 x	4 630 165 t	4 980 901 r	76 297 221 r	80 096 861 r	
1 367 113 x	4 637 472 v	4 995 217 r	76 304 528 n	80 104 168 r	
1 374 420 u	4 644 779 w	4 995 217 r	76 311 835 x	80 111 475 e	
1 381 727 q	4 652 086 x	4 995 217 r	76 318 142 w	80 118 782 u	
1 389 034 w	4 666 700 o	4 995 217 r	76 324 449 v	80 126 089 t	
1 396 341 r	4 681 314 p	4 995 217 r	76 330 756 v	80 133 396 s	
1 403 648 t	4 688 621 v	4 995 217 r	76 337 063 x	80 140 703 w	
1 410 955 p	4 695 928 w	4 995 217 r	76 343 370 x	80 148 010 y	
1 418 262 v	4 703 235 w	4 995 217 r	76 349 677 x	80 155 317 s	
			76 355 984 x	80 162 624 t	
			76 362 291 x	80 170 931 u	
			76 368 598 x	80 178 238 v	
			76 374 905 x	80 186 545 u	

Tantermek, gyógyszerár, gázcserelelep

Tízennyolc község döntött

A múlt héten újabb — hét településen tartották a lakosság döntését a gázcserelelep építéséről. A lakosság döntött a gázcserelelep építéséről. A lakosság döntött a gázcserelelep építéséről. A lakosság döntött a gázcserelelep építéséről.

Hajdúdorogon új gyógyszerár építése és a vezetékes gáz-hálózat bővítése látványos legfontosabbak, erre hajlandók a családok évente ezer forintot áldozni.

Sáron a tanács alternatív javaslatokkal fordult a lakossághoz, amelyben szerepelt szolgálati lakás építése, belvízrendezés, vízvezeték-hálózat bővítése,

lakosság hozzájárulni évi hatszáz forinttal.

Nyírcsádon a jövő évben gázcserelelepet kívánnak építeni, később a vízvezeték-hálózatot és a vízmű kapacitását akarják növelni a megszavazott családonkénti nyolcszáz forintból.

A püspökkladányiak a tanács alternatív javaslatából az erőforrásos mértékét vállalták, az összegből az ötéves terv időszak alatt orvosi rendelőt, gyógyszerárát, a fürdőben reumatológiai szakrendelőt akarnak építeni és a gázprogram megvalósításához is hozzájárulnak.

Eddig összesen tízennyolc tanács ismerhette meg a lakosság állásfoglalását, véleményét a községfejlesztési hozzájárulás szükségességéről, illetve összegéről és felhasználási céljáról.

Már túl a szép szón

„Hej, pedig üresen...”

Forgalmi utasítás már íródott, s nem is egyszer a MÁV történetében, de olyan, mint az idejé, még alig ha. Mintha épp most tápszakodna fel a romokból az ország, oly kísérteties, hogy 10 500 kocsinak hátravan még a fővizegálya, s épp ezért vesztelünk volna csak szabad, de kisebb-nagyobb kálapáncs javítás (javítgatás) után százával állítják össze, sorba a cukorgyárak felé, vagy éppen a szénmedencék irányába. Balesetveszélyesen, de mentre készen. Ők a mi fordánk, nem túl nagy öröme a MÁV-nak (a kapacitásnak), mert vissza a kocsik üresen futnak. Ideoda-el nem irányíthatók. Kényszerrel üresen.

A vontatással is hadilábon áll a MÁV. Mozdonyból sincs elég. Dízeleket (jóévtényű olajevőket) bérelünk Cseh-szlovákiától, dízeleket villamos hálózatok alá. Bún ez, holott csupán a szükség bontott törvényt. A Ganz-MÁVAG-tól megrendelt villanymozdonyok „késnek”, finomabban szólva, nem éppen olyanok, mint a megrendelő elképzelte. S ha nem olyanok, miért vegyen meg egyet is a MÁV?

Sok a lassú, a megálló jel. A pályák átépítése elhúzódik, mert sinből nincs elegendő. Diósgyőr kevesebbet adott.

Hogy miért morzsolódik le a MÁV a fejlődésért vívott versenyfutásban, hogy miért nem tud többet a vasút(?), e két kérdésre Bajusz Rezső, a MÁV vezérigazgatója egy budapesti beszélgetésen kerestük az választ. E választok közül egy, a fuvaroztatási magatartás, megragadott. Ebben az őszi ártórlődésben, amiben ráadásul a MÁV helyettese is nyomozható, a másik fél, a fuvaroztató is könnyíthetne a választás terheken. Nem a kampányok szorgal-

mas és jó tanulójaként se-dítsen ki, avagy berakadni. De inkább ki! Mert a berakodó szeret mielőbb megszabadulni attól, amit megtermelt, gyártott. Csak vigyék.

Helyes magatartást koldulni, amikor gazdasági szabályozók közt élünk, vajon nem óhaj és bárgyúság-e? Ha a vagon nincs kirakva (három órában belül), majd fizet a jó előre (ki)értécsített szállítató. Igen ám, de ahhoz, hogy a népgazdasági terv se bánja, a MÁV-nak naponként 1000(!) kocsival többet kellene megrakottan tovább küldenie. És a megannyi, főleg két végé ki nem rakodásból összeáll a hiányzó szerelvény. Hiányzik a vagon sok más vállaltól. Jogi nyelven szólva közvetett kár keletkezik. S ez annyira fölhalmozódott hatalmas összeg, hogy már érthető, miért éledt új-jára a régi, büntető gyakorlat. Háromszoros díjtétellel rakhatja ki a MÁV brigádja a veszteglő vagon. Katonák, egyetemisták, ott, ahol már végképp nincs mit tenni. Ám a kormányfelhatalmazás mögött rajtaütni a megkésztésen, az ácsorgó vagonokon, elhibázott, kapcsolatról lépés volna, a MÁV és a vállalatok háborúját idézné elő. S e kényszerakadás föl is ad egy-két találgató kérdést. Vajon tud-e mondjuk a darabárú és nem a kohósalak épségéért a vasúti megbízott, az ör jóttálni? S ha nincs raktár, hová kerüljön az áru?

Megannyi feladvány. De meddig használ a szép szó? Avagy vonja meg a feladótól fuvaroztatót a MÁV? Vagyis attól, aki a késve kirakónak címet áruját. Megtehetné, de megtorlást alkalmazhat-e? Nem! Alkalmazni mindig is a megértés pedagógiáját érdemes.

Szalai Csaba

Családi (helyzet)kép

Adni és kapni

Előkelő helyet foglalunk el a válsági statisztikában, egyre több az alkoholista férfi (sőt nő), szaporodik a veszélyeztetett kiskorúak száma. Válságban volna a család? Többször a házasság intézménye? Vagy a család funkciója változott meg, és számosan nem tudnak felnőni az új feladathoz?

Manapság egyre több veszélyes érzék, aggódunk a család jövőjéért, ugyanakkor nem győzzük eleget hangsúlyozni: ez a kis közösség — amelynek évszázadok óta nem sikerült jobbat kitálatni — nem avulhat el, épp ezért a családot társadalmi értéknek kell tenni.

Nem a házasság, a régi életforma van válságban — hallottam nemrégiben egy kerekasztal-beszélgetésen. A megváltozott életformához kellene férfinék, nőnek egyaránt felnőni valahogy.

Éles kirohanások, harcok indulatok csupán férfi-nő ügyre szűkítik napjaink egyik legnagyobb gondját, miszerint a társadalmi munkamegosztás a nők társadalmi szerepét is megváltoztatta. A nő hosszú ideje minden tekintetben teljes jogú állampolgár, de változatlanul kétfajta szerepet lát el: a munkáját és a háztartást. Anya és feleség, de szakmai sikerekre is pályázik. Nemcsak az a gond, hogy kellőképp honorálja-e ezt a társadalmat, hanem az is, hogyan csapódik le mindez a családban. Örökösen hajszolt mártírú akkor válik a feleség, ha a két félnek egymással, de főként a kapcsolattal szemben teljességgel hiányzik a szolidaritás. Ha nem a kölcsönösség és a demokrácia elve a döntő, hanem a megcsontosodott szokások és hagyományok. Divat lett a régi életformát dicsőíteni, mikor még csupán feleség és anya volt a nő, egyetlen feladata a házi tűzhely melegének őrzése. Csak hogy azóta a nők munkába állása visszafordíthatatlan tendencia lett, és ma már a két keresőre berendezkedett családmodellben az anyagi terhek is változtak, átalakultak. Így aztán helytelen és késő bűnbakot keresni, inkább a demokráciát kellene valahogy a házasság és a család egyik fő pillérének kinevezni. Mert nagy baj volna, ha a jogok és kötelességek gyakorlása épp itt, a legintimább szférában törne oly nehezen utat.

Míg a család egyben termelő közösség volt, valamennyi tagja természetesen vette, hogy van feladata. A mai szimmetrikus család modellje arra épít, hogy a házastársak egyenrangúak legyenek, így a családi terheket megosztják, mi nehezebb helyettesíteni tudják a másikat. Mindez akkor nem kényszer, és úgy természetes, ha a személyi szabadságot, az egyéniséget

is meg lehet érzni ebben a kis közösségben. Sajnos, egyik téren sincsenek túlságosan nagy hagyományaink, ezért úgy érzik a házastársak, hogy ők csupán adnak és nem kapnak, ezért szokták oly sokan gyermekük személyes hajlamait már csirájában elfojtani, mintha nem lenne joga más akarni, válni, csakis amit a család szokásai diktálnak.

Értékeink eltolódtak, s ezzel együtt a szimmetria is. A mai modern életben nehezebb párt választani, ugyanakkor az együttélés is nehezebb lett. A nők számára a gazdasági biztonság megkönnyíti a túrheterlen kötelek felrugasztását. Nem egyszerű egyeztetni a szakmai ambícióit és a családi terheket, a gyerekeket. Nehéz helyretenni: miről kell lemondani, s mi tétel meg mégis? Csökkent a túrképesség, hiányzik az alapvető alkalmazkodás. S mivel a viselkedéskultúrában az élet számos területén oly sok a hiányosság, miért volna könnyebb a konfliktusok levezetése a családban? Jó néhány intézmény foglalkozik valamilyen formában a családdal. Ez az intézményháladal azonban inkább csak az utógondozást tudja felvállalni, a veszélyeztetett helyzet kialakulásának megelőzését kevésbé. Társadalmunk természetesen sokat tesz a család stabilizálása érdekében. Készül az új család jogi törvény, a kormány hosszú távú szociálpolitikai koncepciójának kidolgozása is folyamatban van. Ennek legfőbb elve a családok szociális biztonsága, a rászorulókat fokozott támogatása. Ezentúl olyan kedvezményeket kíván nyújtani a társadalom, amellyel egyaránt növelhető a gyermekvállalási kedv és egyúttal javulnak a gyermeknevelés feltételei.

A család biztonsága persze nem egyedül az anyagiakon múlik. Növekedni kell a pedagógusok felelősségének, időszerű az eddigigélt jobb formáit felkutatni a családi életre nevelésnek. Családszolgálatok szakembereinek gyors beavatkozásától is remélhetünk sikert, jó néhány probléma megelőzését joggal tűzhetjük ki célul, ha ebben maga a család is partner kíván lenni.

Hellyel-közel tehát kívülről is formálható a család, egy valamit azonban semmi sem helyettesíthet: az e kis közösségben kapott utavallót. A család békéjét, harmóniáját, a biztos érzelmi hátteret. Ezt a köteleket a feltételek nélküli hiánytalan összetartozás tudata fűzi szorosra, a biztonság itt akkor is teljes, ha a társadalmi közérzetben olykor gondok jelentkeznek. A családi látott példa, a nevelés életreszóló nyomokat hagy a felnövekvő nemzedékben; értük is felelősséggel tartozik a család, amelyet nem lehet másokra áthárítani, az

iskolától, a társadalomtól várni a segítséget, ha mégoly kevés is ma az egymásra fordítható idő.

A család — ez nyilvánvaló — mégiscsak rá van utalva a társadalomra. Csak hogy a társadalom is ki van egy kicsit szolgáltatva a családnak: támaszkodik rá és sokat vár ettől az intézménytől.

Túl egyszerű volna családpolitikánkat pusztán segítségadásnak felfogni. Közérdekről van szó, és ahogy mondani szokás: kettőn áll a vásár.

D. Karádi Katalin

TAKARÉKOSSÁGI VILÁGNAP

A haszon haszna

Furcsának tűnhet így a cím — pedig az egyik takarékleveletről szóló ismertetőben akadt meg a szemem egy mondat végén: a kamat is kamatozik. A takarékosági világnapon, illetve előtte, az e gondolat köré rendezett eseményeken (vetélkedőkön és a kiválóan munkájukat végző szervezők jutalmazási ünnepségein, kiállításokon stb.) szinte az unalom ismételtgettük a szót: takarékoság. Pedig ez a fogalom egyszerű reklámfogalom, modern szlogen helyett valami mássá kezd átlényegülni: közösségi és egyéni életünk alapelvevé. Igen messzire vezetne, ha azt kutatnánk, mikortól nem takarékoskodik az ember. Mert a természet, az állatvilág, úgy tűnik, egyensúlyi állapotok fenntartásául minden mozgás esetében arra törekszik, hogy arra csak a szükséges energia fordítódjon. S ez, tapasztalhatjuk, a természetben sem jelentett soha „elmechanizálódást”, épp ellenkezőleg: a formák, színek, mozgások határtalan gazdagságát.

Az ember sem volt sokáig pazarló. Ime, ott a Héri Múzeum kiállítótermében a talán hárommareknyi halom: görbült-törött rézbalták, fókások, kardok, fűgők, amiket azért gyűjtöttek, hogy újra öntsenek belőle gyönyörűen formált ékszereket, kardokat és baltákat. A nagy kőszakokékból a használat közben lepatannó szikláknak még igen alkalmasak voltak nagyságuktól függetlenül más feladatokra, kisebb nyílvesztők végére például. S nemcsak a természet népek, későbbi társadalmak ahogy bonyolodtak, fejlődtek, a környezetükkel az összhangot mindig megpróbálták megőrizni. Erzészerint a robbanás, a természettel való együttélés és gazdálkodás útjáról az átérés a természetben, más társadalmi formák és csoportokon való ualokodásra, s ezzel együtt bizonyos (egyre fokozódó) pazarlás is, a görög kultúrával kezd megerősödni Európában (nyilván nem előzmények nélkül). A nagy ugrást a mába megtéve időgépünkkel, a gondolattal, a technikai vívmányok soha nem látott nagy tömegben állítanak elő, eddig ebben nem részesülhetett sokaságunk anyagi javakat. S mellette: soha nem látott mértékben növekedvén a társadalmak technikai anyagcsereje, megnöttek annak melléktermékei is. Az egyensúly olyannyira megbomlott, hogy természetesen: ismét előtérbe került a gazdálkodás, az okos felhasználás és nem a kizsákmányolás gondolata.

Nemcsak az emberiség történetében. A miénkben is. Olyan új életformában élünk, amit itt hazánkban nehezebb körülmények

között kezdtünk egy pusztító világháború után. Újja is kellett építeni, és ugrást is kellett tenni a lehető legkorszerűbb irányba. Ez a feladatsor új megoldásokat is szült, vagy legalábbis gyorsította a mások által alkalmazottak átvételét, beépítését. Ipari és tudományos-technikai forradalom, s már a nyakunkon az elektronika. Nem késhetünk le, de nem is kapkodhatunk. A gondolatokat sem szabad pazarolnunk.

Egyéni, családi életünk is nagyon megváltozott. Sok idősebb ember még ma is szívesen vásárol készpénzért. Kicsit jó érzés is, hogy nagy összeget tudnak gyűjteni — tegyük hozzá: kemény munkával, sok fáradsággal és néha kétségbeesítő lemondásokkal —, és mindezt valami manapság újat, nagyszerűt, csillogót, korunk jelképéhez tartozót venni. A fiatalabbak már jobban megszokták a világot, szűkebb körzetük gyors, dinamikus fejlődésével együtt járó változásokat; az életünk segít, nagyobb értékű technikai berendezések vagy épp bútorok, lakások, házak és autók árát hitelekkel, részletekkel, kamatokkal, OTP-n, takarékszövetkezeten és postai takarékszövetkezeten keresztül intézni, azaz: megszerezni.

Évekkel ezelőtt olvastam egy amerikai tanulmányban, hogy az USA-ban minden egyes állampolgár — átlagot számítotak! — mintegy háromszor dollárral adós évente, ennyi minusszal zárja egyenlegét. Nem tudom most ellenőrizni az adatot — azt mindenesetre sugallja, hogy természetesen egy mesterségesen felgyorsított, a fogyasztásra ráállított) családi gazdálkodásuk az élethez szükséges javakat, s a többletet is hitelekkel, törlesztésekkel hajlamosabb vállalni. Nálunk ez még így nem harapózott el, bizonyára nem is fog, hiszen túlzott terheket is jelent, kamatokat és olyan felelmeletet, köztöltéseket, amik keserűvé tehetik az életet. De szolid megfontolásokkal, a takaró alól jelentősen nem kilógva, lehet nyújtózkodni.

A „takarékonstrukciók”, azaz a különféle takarékoskodási formák, s azok ügyintézésre kell hogy mindig korszerűsödjön. De a hatalmas forgalom: 230 milliárd forintos betétállomány 1985. augusztus végéig, és 190 milliárdos hitel azt mutatja, hogy egészségesen tudunk élni ezzel a formával. Nemcsak azért kell takarékoskodnunk, mert az élet rákényszerít, azaz valamiből nincs több. Hanem azért is, mert az életnek ez a természetes menete.

Szilágyi Gábor

Jegyzet

Két deka felvágott ürügyén

A húsboltban alig lehetnek tizenöt. Két sorban várakoznak. A hentes és a csemegés eladó közepesen gyors mozdulatait figyelik. Hamarabb is ki lehetne szolgálni őket, de ahhoz vagy több eladó vagy jobb kereskedők kellene. Az előbbihez jobb munkaszervezés szükséges, az utóbbi meg lassan vágyálomnak tűnik.

A vásárlók bekéssen várakoznak sorukra, amikor az egyik hátul álló asszony megszólal: csal a mérleg, két dekával több mutat. A hangos közbeszólás nem marad hatástalan. A fiatal eladó elvörösödik és mentegőzni próbál: erről az oldalról épp a nullán áll.

Azért mondom, hogy a mérleg csal és nem maga — hangsúlyozza igazát a középkorú asszonyság és hozzáteszi: ha a mérleg két oldalról nem ugyanazt mutatja, hozzanak egy másik mérleget. A vezérükre lelt asszonyok hangos méltatlankodását egy gyors mérlegcserével próbálják csillapítani, de amikor visszamerik az új mérlegen az utolsó tételt, kitör a gyalázat. Két dekával ismét kevesebb a húszdekányi sonka.

Nincs mit tenni, a boltban levők vásárolt sonkjához, felvágottjához sűrű mentegetődzések közepette hozzáadnak két-két dekát.

Még mielőtt bárki is alruhás ellenőrré gyanakodna, tegyük hozzá: nem háziasszonynak álcázott szakcsinári társadalmi ellenőrléssel fel ilyen határos módon. „Csupán” egy olyan vásárló, volt, aki tudta és merészelte gyakorolni az utóbbi időben sokak által elfelejtett jogot. Nevezetesen: mindig mindannyiunknak jogában áll ellenőrizni, hogy a pénzünkért azt kaptuk-e, ami jár?

Féltreált ne essék. A világról se szeretném a vásárlói megkárosítások miatti felelősséget a vevőkre hárítani. Tudom, hogy sokszor, sokhelyütt maguk a sorban álló, haza siető vásárlók dörmögik le a kifogásoló vevőt, vagy éppen sárga partnerreivé válnak a kereskedőnek, aki a szót emelő vevőre kifogások és mentések — ha nem sértegetések — özönét zúdítja. De azért ne feledjük: az eladónál jó pontot, jobb kiszolgálást remélő vásárló a valóban csaló kereskedő malmára hajítja a vizet.

Azt is tudjuk, hogy nem minden kereskedő csal, sőt épp a kereskedők többsége nem csal, de a kisebbség rossz híre miatt nagy az általánosítás. Ebből fakad az előítélet — aminek következtében potenciális ellenségnek tekintik a vevő az eladót. Ehhez meg a hiánygazdálkodás miatt az a tudat társul, hogy a vevő az eladóra, a lakótelepi üzletre rá van szorulva (ez utóbbiak sajnos igazak), tehát jobb lesz csendben maradni.

Az előítéletek ellen nehéz felvenni a harcot, de előbb-utóbb elkerülhetetlen. A vásárlók egy kis csoportja már hosszú idő óta számol, mert takarékosra kényszerül. Mondjuk ki egyenesen: az államkasszázt hízoló (kényszerű) takarékosági intézkedések jelentős hányada az állampolgárok zsebébe érintette. Így a másutt kifizetett pénz a vásárlások során próbálják megtakarítani. A takaró hosszai való nyújtózkodásba meo nág keveseknek fért bele a bolti utaszákmolás, netán a hangos kifogásolás.

Most sok jel mutat arra, hogy ezentúl többen kényszerülnek takarékoskodni. Mert két deka felvágott vagy sonka nem kerül sokba. Sokszor két deka már sokba kerülhet. Remélhetőleg a szándékosan tévedő kereskedőnek is.

Hajdú István

POLGÁRI VÉDELEM

Katonai attasék a Hajdú-Bihar megyei polgári védelmi oktatási bázison

Rangos eseménynek adott otthont október 8-9-én a Hajdú-Bihar megyei Polgári Védelmi Parancsnokság hajdúszoboszlói oktatási bázisa. Nyolcadikán érkeztek dr. Berki Mihály vezérőrnagy, polgári védelmi országos törzsparancsnok meghívására az oktatási bázisra a Budapestben akkreditált katonai attasék és feleségeik.

Az első nap dr. Berki Mihály vezérőrnagy, a polgári védelmi országos törzsparancsnok adott átfogó tájékoztatást az idén fennállásának 35. évfordulóját ünneplő polgári védelmi helyzetről. Beszédében a polgári védelmi országos törzsparancsnok kiemelte: a polgári védelmi szakszolgálatoknak, önvédelmi alegységeinek rendkívüli helyzetben és különböző elemi csapások, ipari katasztrófák megelőzésében, elhárításában van nagy jelentősége, a lakosság életének és anyagi javainak megőrzéséért. Részletesen ismertette a polgári védelmi irányítást, szervezést, a kiképzési feladatokat és gyakorlatokat, a polgári védelmi kötelezettségeket. Az

gyakorló pályát, mely utóbbi 1982-re készült el, azaz a céllal, hogy a gyakorló pályán végzett munka, a mentés-mentésmentés fokozottabb fizikai igénybevétellel járjon. A különböző robbanások imitációja — tűz, víz, füst, hang — közelítse meg a valós helyzet bonyolultságát. A nehézségek fokozhatók legyenek és adjon lehetőséget a különböző elemi csapások (földrengés, árvíz, teherautó, valamint vasúti, közúti katasztrófák) mentésmentési feladatainak valószínű helyzetet megközelítő begyakorlására.

A második napon, október 9-én a katonai attasék komplex gyakorlati bemutatást tekintettek meg. A gyakorló pályára lépve fojtó, szürke füst takarta előtük el a házakat, aztán a lángok sem késlekedtek, helyenként fáklágyává magasodtak. Feszülten teltek a másodpercek, pedig mindenki tudta, hogy ez csak gyakorlat. A tüzek mesztérsegek, a sebesültek is csak imitátorok, akik azt várták, hogy felkutatásuk és kimentésük őket.

A katonai attasék előtt egy feltételezett földrengés, vasúti-közúti katasztrófa esetén várható következmények elevekedtek meg: itt-ott beomlott, megrokkadt épületek, törmelékkel eltorlasztott bejáratok. Az eltört villany- és gázvezetékek nyomán kialakult, terjedő tüzek, felborult vasúti kocsik, személyeket szállító felborult autóbusszok, teherkocsik és omladozó falak mögött segítségére szoruló kiáltások hangzottak.

A szemlélők is megkönnyebbültek, amikor hangos szirénázás közepette megérkezett a segítő csapat. Előbb szemlélet tartottak a felderítőket, majd a tűzoltók következtek. Gépocsira szerelt hangosbemondón nyugtatták a „hajléktalan lakosságot” és adott tájékoztatást arra, hogy hogyan hagyják el „lakhelyeiket”. Közben a műszakiai, fáradtságot nem ismerve, azon dolgoztak, hogy szabaddá tegyék az elzárt pincéket, épületi kijáratokat.

Mindenki láthatta, hogy a lángok az erőfeszítések ellenére sem szűntek meg. Menteni kellett tehát az emeletokról is. Az egyik házból mentőkosárral hozták le a bennszorult embereket, a másik épületből darus kocsin kerültek le a sérültek, az ablakokon át mentették ki a rászorultakat. Gyorsan történt az elszakadt villanyvezetékek helyreállítása, polgári védelmi egységek vezették ki a „hajléktalanná vált lakosokat”. Az égő épületekből és a romok közül kiszállították a sérülteket. Az egészségügyi egységek szakszerűen végezték az elsősegélynyújtást: a vasúti kocsiból kiemelték és ellátták a sérülteket. Szakmailag is kitűnően megállta helyét a sebesültgyűjtőhely parancsnoki és személynői állománya. Időben irányították el a sérülteket az orvosi segélyhelyre, a kijelölt szűkútházakba.

Az orvosi segélyhely vezetője és beosztott állománya szakszerűen végezte az első orvosi ellátást. Így a kórházi ápolásra, ellátásra szoruló előkészítését, a szállításra és a súlyos állapotuk miatt nem szállítható sérültek átmeneti ápolását.

A szemlélők láthatták a hajléktalan lakosság elhelyezését sátrakban és az ételmezésük, ellátásuk megoldását. Alig múlt el egy óra és már a munkahelyükre visszatért egységek nagy figyelemmel hallgatták dr. Berki Mihály vezérőrnagy-

nak, a Polgári Védelmi Országos Törzsparancsnokának elismerő szavait, aki egyben a katonai attasék véleményeit is tolmácsolta. Dicséret a végrehajtóknak, szervezőknek, így a megyei hivatásos, polgári állományok; a

Hajdú-Bihar megyei Tűzoltó-parancsnokság egységeinek; a nádudvari, a kabai, a földesi, a sárrétudvari, a bárándi lakóterületre szervezett egészségügyi szakaszainak; a püspökkladányi rendelőintézet orvosi-segélyhelyi állományainak; a kabai Vörös Csillag Mgtsz műszakimentő alegységeinek; a Püspökkladányi Pa-, Fémipari Szövetkezet vízvezeték-helyreállító rajainak; a Kabai Cukorgyár rbv. komplex mentesítő szakaszainak; a püspökkladányi Zöld Mező Mgtsz sebesültszállító egységeinek; a kabai Vörös Csillag Mgtsz anyagellátó; a püspökkladányi Haladás AFESZ étkeztető; a püspökkladányi TITÁSZ villamosvezeték-helyreállító rajainak; a püspökkladányi Szakmunkásképző Ipari Iskola és a Karacs Ferenc Gimnázium Ifjú Garda egészségügyi alegységeinek.

Ezután dr. Berki Mihály vezérőrnagy, a Polgári Védelmi Országos Törzsparancsnok jutalmakat adott át: dr. Szóor István OSH-Páter tiszólt századosnak, Szaniszló András hadnagynak, Dávid Zoltán üzemi polgári védelmi parancsnoknak, Kovács Imre egészségügyi szakaszparancsnoknak, Balogh Balázs rbv.-szakaszparancsnoknak, Joó Imréné egészségügyi szakaszparancsnoknak, Kiss Sándor egészségügyi szakaszparancsnoknak, Gulyás László főtörzsrörmesternek, Varga László zászlósának.

Alan Cowie alezredes, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága budapesti nagykövetségének vezetője és katonai attaséja a következőket mondta, mintegy elmozdítva a látogatókat: „Igen elégedetten nyilatkozhatom önöknek a benyomásaimról. Magas színvonalú bázist láthattunk. Ez a gyakorlati bemutatás pedig arról győzt meg, hogy a résztvevők lelkesen, életműven szerepeltek. Ezt külön kiemelkedőnek tartom. Minden egység, így a mentőalakulatok is jó felkészülésről adtak számot.

— Hogy van ez nálunk? Önkéntes egységek működnek, tűzoltók, rendőrök stb. együttes munkában, akcióban hasonló céllal, mint Magyarországon. Mi szintúgy természetesen más csapások esetére készítjük föl a helyi, megyei szervezeteket, ez is hasonló az önökhöz. Amiben különbség áll fenn: nálunk a vezetést, irányítást nem hivatásos katonatisztek, hanem tartalékosok és önkéntesek végzik. Mi egyáltalán nem használjuk a hadsereg tagjait polgári védelmi szervezésre, munkára. Mi a lakosságot szervezzük lakóhelyük szerint. Még egyszer: részt vevő társaim nevében

kedvező, mely benyomásokot szereztünk az itt zajló tevékenységről, amely sok erőfeszítésről, lelkesedésről tanúskodik.”

Szergejevics Zotov ezredes, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja megerősítette a fentebb elhangzott véleményét: „Valóban nagyfokú szervezethez tapaszaltunk, azt láttuk, hogy a polgári védelmi alakulatok jól ismerik a feladataikat. Különösen nagy figyelmet érdemel ez, ha számításba vesszük, hogy ezen egységek tagjai tudásukat szabad idejükben szerezték. Mindemellett más, fontos tényezőről is szólnom kell: ez pedig a hazaszeretet, nagyfokú elkötelezettség. Enélkül, úgy vélem, miként más, akként hatékony polgári védelemről sem beszélhetünk. A feladatok, az utasítások maradéktalan végrehajtásához mindez feltétlenül szükséges! A főkészültség alapos elmélyítéséhez, a hazaszeretetet bizonyító bevetéshez a többiek nevében is gratulálunk a megyei parancsnokságnak. Természetesen arról is szót kell ejtenem, hogy jó oktatási központ működik Szoboszlón, amely lehetőségeket biztosít a korábban megszerzett tudás ellenőrzésére. Ez nem mellesleg, hiszen a védekezési módokat ugyan el lehet sajátítani a könyvekből, de a gyakorlat elengedhetetlen. Egyetlen kis példa: itt ezerszer is végrehajtható tesztem azt, egy sebesült szállítása, mivel csak húsz méterre kell elmenni, s romos házak, tűz stb. megtalálható az alkalmas terepen, s tudást fejlesztendő. Érdekes volt tehát a bemutatás is, amelyről végezetül elismeréssel tolmácsolom a többiek nevében, ahogy azt dr. Berki Mihály vezérőrnagy elvtárs is elmondta értékelésében.

— Egyetérték — tette hozzá Cowie ezredes. A katonai attasék összvéleményét tükrözi a megyei polgári védelmi parancsnokság vendégkönyvébe írt elismerés, mely a következőképpen hangzik: „Mi megköszönjük a polgári védelmi vezetőknek azt a lehetőséget, hogy megismerhettük a polgári védelmi bázist, ahol komoly kiképzés folyik a lakosság részére a természeti csapások és a háborús esetek elhárítása ellen.”

A gyakorlat végeztével az attasék és feleségeik a Hortobágyot tekintették meg, majd a délutáni órákban elhagyták Hajdú-Bihar megyét.

A csehszlovák nemzetvédelmi miniszter Hajdúszoboszlón

Szeptember közepén Oláh István hadseregtábornok, honvédelmi miniszter meghívására baráti látogatásra — katonai delegáció élén — hazánkban járt Milan Václavik vezérőrnagy, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság nemzetvédelmi minisztere. A delegáció magyarországi tartózkodása idején ellátogatott Hajdú megyébe is, ahol megtekintette a többi között a hajdúszoboszlói polgári védelmi oktatóbázist.

A delegációt Hajdúszoboszlón Pántya György, a városi pártbizottság első titkára és Ur Attiláné, a hajdúszoboszlói városi tanács elnöke fogadta, akik tájékoztatót adtak a furdóvárosról és nevezetességeiről.

A hajdúszoboszlói polgári védelmi oktatóbázison dr. Berki Mihály vezérőrnagy, a Polgári Védelmi Országos Törzsparancsnok fogadta Milan Václavikot, és a delegáció tagjait, köztük dr. Jaroslav Klichát altábornagy miniszterhelyettes, politikai főcsoportfőnököt, Josef Remek altábornagy miniszterhelyettes, dr. Josef Marušák altábornagy miniszterhelyettes és Zdeněk Sedláček altábornagy, katonai körzeti parancsnokot, valamint Kárpáti Ferenc altábornagyot, honvédelmi miniszterhelyettes és Fazekas László vezérőrnagyot, a vezérkari főnök helyettesét.

Dr. Berki Mihály a magyarországi polgári védelmi helyzetéről, eredményeiről, az előttünk álló feladatokról adott lényegretörő tájékoztatást, majd dr. Hegedűs Gábor ezredes, Hajdú-Bihar megyei törzsparancsnok mutatta be a rendkívül korszerűen, az oktatás több-szemponthoz eljuttatott, megfelelően kiépített oktatóbázist. A bemutatón és tájékoztatót részt vett Magyar József, az MSZMP megyei bizottságának titkára, Fazekas Károly, a Hajdú-Bihar megyei polgári védelmi politikai parancsnokhelyettes, Fiák László, a Magyar Gőrdülőcsapágó Művek vezérigazgatója, Benkő István, az Alföldi Nyomda vezérigazgatója, dr. Matolcsi Lajos, a püspökkladányi városi jogú nagyközségi tanács elnöke, Kolozsvári Zoltán, az MSZMP megyei bizottságának osztályvezető-helyettese.

A hajdúszoboszlói oktatási központban a Kossuth Lajos Tudományegyetem 150 hallgatójának összevont, komplex polgári védelmi oktatása folyt, ami még hazánkban is új forma. Az egyetem hallgatói fiúk és lányok is végignézték ezután a csehszlovák és magyar, magasrangú delegáció és katonai tagjaival együtt azt a gyakorlati bemutatást, melynek során a Hajdú-Bihar megyei polgári védelmi alegységek és a megyei tűzoltóparancsnokság egységei összehangolt tevékenységet központ kialakításához

mutattak be feltételezett földrengés, és vasút-közút katasztrófák kárterületein.

A feltételezett helyzet szerint földrengés következtében hat épület romosodott erősen, az egyik alatt az óvóhely is beomlott, három épületben másodlagos hatásként tűz is keletkezett, egy elektromos vezeték és egy vízvezeték súlyosan megsérült. A Debrecen felé haladó személyvonat — a gyakorlat sémája szerint — kisiklott, ezzel egyidőben egy távolsági autóbussz beleszórt a szerelvénybe — s így súlyos tömegszerecséltetés történt.

A gyakorlattal sikerült bemutatni: a kialakult kárhely felderítését; a mentés végrehajtását; a mentés mindenoldalú biztosítását; a sérültek elsősegélyben részesítését, azoknak a sebesültgyűjtő-helyekre való ki-hordását, orvosi segély-helyekre szállításukat; a tüzek lokalizálását; a közművek ideiglenes helyreállítását és nem utolsósorban a különböző alegységek közötti együttműködés megszervezését és ennek folyamatos fenntartását. A bemutatott gyakorlatot a következő egységek hajtották végre: a Hajdú-Bihar megyei Tűzoltó-parancsnokság, a Kabai Cukorgyár, a hajdúszoboszlói Útépítő Vállalat, a debreceni TITÁSZ Vállalat, a Hajdú-Bihar megyei Tanács Építőipari Vállalat, a Püspökkladányi Fa-, Fémipari Szövetkezet, az Egyesült Izzó hajdúbüszörményi gyáregysége, a szakai községi lakóterületi, a földesi községi tanácsa, a Magyar Gőrdülőcsapágó Művek debreceni gyáregysége, a nádudvari községi tanácsa, az Egyesült Izzó hajdúnánási gyáregysége és a püspökkladányi Haladás AFESZ egységei, valamint a debreceni Dienes László Egészségügyi Szakközépiskola Ifjú Garda-rajja, a debreceni Tóth Árpád Gimnázium egészségügyi raja, a Hajdú-Bihar megyei és debreceni városi polgári védelmi parancsnokság hivatásos és polgári állománya.

A jól sikerült gyakorlat után ismét a központi kabinethoz a delegáció s magyar vendéglátóik, hogy közösen értékeljék a látogatást. Milan Václavik vezérőrnagy szavai szerint mind az oktatási bázis, mind a gyakorlat magas színvonalú volt. Az oktatási központ korszerű, s ilyen — ahogy mondotta — e pillanatban még nincs Csehszlovákiában. Együtt kért a csehszlovák nemzetvédelmi miniszter a Honvédelmi Minisztérium vezetőit, hogy tegyék lehetővé: a csehszlovák polgári védelmi szakemberek tanulmányozhassák a bázist, személyesen tapaszlatokat egy hasonló központ kialakításához.

A KÖ... Ért...

Ideális es... lentése van... a közművel... nyegileg ös... csak akkor... öntevékeny... tékonyan... csak akkor... ha a felkin... lyákon az... és minden... Korántse... tizedben —... az értelmis... dett egymá... talán még... telmiség ne... mi művelő... máts, hatás... cselekvés... látszatköz... sadalmi mu... velődési há... tézmények... úgy látják... dult, nem t... érez felelő... s különben... gíteni a köz... Az érvek... lon jogosak... valóban ily... het a megol... okokat meg... sikeres terä... Először is... miség és... ből fakadó... venciákat... tó meg az... nyes és elő... gában az... vé, ha felső... megfelelő... nálhatóbb... mennyiség... szellemi jav... figyel. De ek... értelmiség... képes auton... kötelesege... helyzetekben... koncepcióz... fermok elők... gyar értelm... mert atomi... emberek, a... dalmak több... a közös gon... pes értelmis...

Huszka Ma este

Huszka Jen... jét Kertész... jas, Erdemes... zésében ma... este 7 órai k... ja be a Cso... társulata. A... lay Bori (Le... Vokó János (C... Czako Mári... (Farkasházi A...

Kállay Bori és

